

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Zlín, Okružní 4685

Okružní 4685, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 114 015

Termín konání orientační inspekce: 5. – 8. únor 2002

Čj.	154 35/02-11089
Signatura	oo5cv141

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je umístěna na největším sídlišti města Zlína, svoji činnost zahájila v roce 1978. Ke dni inspekce má 39 tříd s 965 žáky. V 21 třídách na prvním stupni probíhá výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, na druhém stupni jsou v 18 třídách žáci vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ve znění jeho platných úprav. Výuka je realizována v šesti pavilonech.

Na druhém stupni jsou vždy v jedné třídě sportovně talentovaní žáci vyučováni podle modelového učebního plánu s rozšířenou výukou tělesné výchovy (od roku 1999 sportovní třídy) se zaměřením na volejbal. V roce 2000 byla škola zařazena do sítě škol, které uplatňují program Zdravá škola, záměrem je připravit žákům příjemné tvůrčí prostředí, které je motivuje k všestrannému uplatnění jejich zájmů a talentu.

Škola sdružuje základní školu, školní družinu (šest oddělení) a školní jídelnu. Zřizovatelem školy je Město Zlín, škola je příspěvkovou organizací.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh a výsledky vzdělávání sledovala ČŠI ve vybraných předmětech na druhém stupni základní školy.

Současně s výkonem orientační inspekce bylo provedeno testování žáků devátých tříd srovnávacími testy SCIO z předmětů český jazyk, anglický jazyk, matematika a ověřovány byly také jejich obecné studijní předpoklady.

Český jazyk

Výuka uvedeného předmětu byla sledována od šestého po devátý ročník. Časová dotace odpovídá zvoleným učebním plánům. V každém ročníku jsou českému jazyku věnovány čtyři vyučovací hodiny týdně. Výjimku tvoří třídy šestého a sedmého ročníku, ve kterých není realizován učební plán s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Žáci těchto tříd mají o jednu hodinu v týdnu více – pravidelně pět vyučovacích jednotek. Podle realizovaného vzdělávacího programu jsou učitelé vypracovány časově tematické plány. Obsah probíraného učiva je v souladu se závaznými osnovami. Český jazyk vyučují kvalifikovaní pedagogové. Výukové cíle byly ve všech složkách předmětu zvoleny přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. Plánování a příprava výuky byly na vynikající úrovni.

Učitelé i žáci pracovali s učebnicemi ucelené řady, pro literární výchovu využili všichni ještě další čítanku určenou i pro víceletá gymnázia. Při vyučování byly použity slovníky, odborná literatura, vybrané knihy probíraných spisovatelů a básníků, různé pracovní texty i poslechové ukázky a zpětný projektor. Materiální podmínky výuky byly na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhala v prostorných, vkusně vyzdobených učebnách, které jsou vybaveny funkčním žakovským nábytkem. Tempo výuky odpovídalo věku žáků a jejich reakcím, někdy byly také zařazeny relaxační chvíle. Jen ojediněle připravili vyučující zvláštní úkoly pro bystřejší žáky, jedinci s vývojovými poruchami učení byli zohledňováni. Psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Učivo mluvnické složky jazyka bylo předáváno tradičními metodami odborně správně. Orientačním opakováním nebo všestranným jazykovým rozborem bylo navazováno na dosavadní vědomosti žáků. Všichni učitelé věnovali značný prostor upevňování pravopisu. Výklad nového učiva byl přehledný, srozumitelný, často doplňovaný žáky. Pokaždé byla zařazena samostatná práce s vyhodnocením a zdůrazněním obtížnějších jevů. Pochopení učiva bylo ověřováno na cvičeních a textech z učebnice nebo pomocí zpětného projektoru. Výuka

literatury vycházela z interpretace textu. Žáci výstižně formulovali své názory, které nejednou podepřeli argumentací. Do výuky byly vhodně zakomponovány prvky dramatické výchovy. Učivo bylo většinou nenásilně výchovně využito. Sami žáci zaujímali pozitivní hodnotové postoje, snažili se o nich přesvědčit i ostatní. Přednesené referáty svědčily o tom, že jsou dlouhodobě vedeni k samostatnosti a ke kultuře projevu. V hodině slohu vytvořila učitelka potřebný prostor pro přirozený projev nejstarších žáků. Ve svých odpovědích na vhodně kladené otázky (znaky různých slohových útvarů) prokazovali dobré znalosti. Nejen ve slohu, ale i v mluvnické a literární složce jazyka se žáci většinou vyjadřovali správně. Úroveň jejich komunikativních dovedností nebylo možno objektivně posoudit v hodinách, v nichž převažoval verbální projev učitele. Organizace, formy a metody výuky byly na velmi dobré úrovni.

Hodnocení předvedených výkonů i pochvala vedly často k pozitivní motivaci žáků, jejich znalost a pochopení učiva si učitelé ověřovali stálými otázkami a kontrolou samostatné práce. V žakovských knížkách je dostatek známek z českého jazyka. Úprava v náhodně vybraných žakovských sešitech je velmi dobrá až průměrná, samostatné práce jsou zpravidla zkontrolovány. Žáci se každoročně zapojují do recitačních soutěží a olympiád z českého jazyka, vydávají vlastní časopis. Motivace a hodnocení mají velmi dobrou úroveň.

Vyučování probíhalo v přátelské pracovní atmosféře, nápadný byl srdečný vztah pedagogů k žákům. V žádné z hodin nebyla porušována dohodnutá pravidla komunikace. Postoj žáků k výuce byl pozitivní, se zájmem pracovali téměř všichni. Snaha o rozvoj komunikativních dovedností žáků byla u vyučujících zřejmá, někdy však jejich verbální aktivita byla příliš dominantní - žáci pak odpovídali pouze na dané otázky. V některých hodinách nabízeného prostoru k diskusi zcela využili. Oblast interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem je výuka českého jazyka celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Týdenní časová dotace předmětu je ve školním roce 2001/2002 v souladu se zvolenými učebními plány a obsah probíraného učiva byl v době inspekce v souladu s učebními osnovami zvolených vzdělávacích programů. Výukové cíle byly vyučujícími stanoveny vhodně a přiměřeně a opakování i probírání nového učiva organicky navazovaly na učivo z předcházejících hodin. Plánování a příprava výuky byly na vynikající úrovni.

Všichni vyučující jsou pedagogicky (a jedna i odborně) způsobilí k výuce anglického jazyka na II. stupni ZŠ, odbornou způsobilost průběžně doplňují dalším studiem za výrazné podpory vedení školy. Učitelé i žáci v 6. – 9. ročníku používali učebnice i pracovní sešity jednotné ucelené řady, doplněné vhodnými audionahrávkami, jedna skupina využila i vybavení sluchátkové učebny, kterou však mohou využívat pouze skupiny s menším počtem žáků (vzhledem ke kapacitě učebny). Ostatní výuka probíhala v „kmenových“ učebnách, kde chyběl prostor pro efektivní a zároveň estetické vybavení, vzhledem k potřebám daného předmětu. Slovník byl aktivně žáky využíván pouze v jedné hodině. Hodiny byly vhodně členěny zejména z hlediska tempa výuky a byl dán i potřebný prostor pro relaxaci žáků. Atmosféra při výuce byla velmi dobrá. Obecně jako méně vhodné se však jeví zařazení anglického jazyka do rozvrhu hodin (poměrně často v závěru vyučovacího dne). Personální, materiální a psychohygienické podmínky byly ve sledovaných vyučovacích hodinách anglického jazyka na průměrné úrovni.

Organizaci, formy a metody výuky ČŠI hodnotí jako velmi dobré. Výuka byla účelně řízena, v pokynech, zadávání úkolů i při hodnocení učitelé užívali ve velké míře kvalitní angličtinu a předem stanovená pravidla byla vyučujícími i žáky akceptována a dodržována. Vedle

převládajících frontálních metod (zejména ve vyšších ročnících) žáci efektivně a účelně pracovali ve skupinách i ve dvojicích, v menší míře však byl zaznamenán individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Na průměrné úrovni byly využívány další zdroje informací, výuka byla věcně i odborně správná. Relativně méně prostoru měli žáci pro své samostatné a aktivní učení, byl však dostatek času na pochopení a procvičování učiva.

Pochopení a zvládnutí učiva sice bylo učiteli v průběhu i závěru hodiny ověřováno, ne vždy však již byl kladen dostatečný důraz na efektivní využití zpětné vazby a analýzy chyb. Zejména při práci ve dvojicích byly aktivně podporovány sebehodnocení a sebereflexe. Poměrně málo prostoru bylo věnováno průběžné (a ještě méně vstupní) motivaci žáků, upřednostňováno bylo tempo a snaha probrat všechno naplánované učivo, což se negativně projevovalo i při zadávání domácích úkolů. Motivace a hodnocení byly na průměrné úrovni.

Vzhledem k poměrně vysoké míře používání angličtiny v průběhu hodiny byl vytvořen dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Měli vždy možnost vyjádřit svůj názor a jejich osobnost většinou učitelé plně respektovali. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla zejména v nižších ročnících na velmi dobré úrovni, stejně jako celá dílčí oblast interakce a komunikace.

Kvalita výuky anglického jazyka je na velmi dobré úrovni.

Matematika

Časová dotace sledovaného předmětu vychází ze schválených učebních dokumentů. Učitelé mají učební osnovy přehledně rozpracovány do tematických plánů, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá realizovanému vzdělávacímu programu. Kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky i plnění osnov sleduje a garantuje předmětová komise matematiky, jejímiž členy jsou všichni vyučující tohoto předmětu. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy v jednotlivých ročnících, byly v souladu s učebními osnovami, korespondovaly se zásadou soustavnosti a s propojením teorie s praxí. Příprava učitelů na výuku byla pečlivá, vynikající.

V průběhu inspekce bylo hospitováno u osmi učitelů, kteří matematiku na druhém stupni v letošním školním roce vyučují. Všichni splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti a tato skutečnost se velmi příznivě projevuje na kvalitě výuky. Kromě tří mají všichni ostatní dlouholetou praxi. Rozsahem svých znalostí a dobrým vztahem k danému předmětu jsou všichni pro školu přínosem.

Výuka probíhala v čistých a ve většině prostorných učebnách, jejich estetická úroveň je průměrná. Žákovský nábytek je nový. Pouze v některých třídách podporuje výzdoba názornost učiva matematiky. Ve všech vyučovacích hodinách používali učitelé k demonstraci učiva nebo k samostatné práci žáků zpětné projektory. Vybavenost učebnicemi je velmi dobrá, učebnice jsou nakupovány v ucelené řadě. V hospitovaných hodinách používali žáci také sbírky úloh a učitelé připravené texty příkladů. Další názorné pomůcky byly využity pouze ojediněle. Materiální podmínky výuky matematiky jsou velmi dobré. Většina ze sledovaných vyučovacích hodin měla činnostní charakter, žáci byli průběžně motivováni a většina se jich aktivně zapojovala do výuky. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad byly vytvářeny v dostatečné míře, hodnoceny jsou jako velmi dobré.

Organizace výuky, použité formy a metody výuky byly hodnoceny jako velmi dobré. Učitelé při výuce uplatňovali různé postupy v souladu se stanovenými cíli i věkem žáků. Výběr a množství předávaných informací byl přiměřený a odpovídal náročnosti vyučovaného tématu, tempo výuky schopnostem žáků. Učitelé při výuce používali nejvíce frontální metody. Výklad nového učiva byl u většiny pedagogů poutavý, doplňovaný názorným vzorovým řešením na tabuli. Při výuce byly promyšleně střídány činnosti, žáci byli vhodně kladenými otázkami zapojováni do procesu výuky. Nové učivo navazovalo na učební látku žákům již známou a

vhodně zopakovanou. Pro zvýšení efektivity výuky využívali učitelé velmi účelně zpětný projektor. Z dalších názorných učebních pomůcek využil učitel ve třídách nejstarších žáků přehledy matematických vzorců. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně, úlohy se snažili učitelé podle tématu orientovat do praktického života. Pro upevnění získaných poznatků byly žákům zadávány domácí úkoly, jejich vypracování je učiteli pravidelně kontrolováno. Písemný a grafický projev žáků v matematických sešitech je sledován, úprava má běžnou průměrnou úroveň.

Všichni učitelé v úvodu i průběhu výuky využívali motivační metody zadáváním aktuálních úloh z praktického života, uplatnili opakování formou zajímavých úloh, v jednom případě žáci úspěšně řešili matematickou tajenku. Ověřování znalostí probíhalo ústním zkoušením jednotlivců případně skupin žáků u tabule, v několika hodinách formou společné krátké písemné prověrky. Stupeň klasifikace zkoušeného žáka však učitelé celé třídě oznamovali a zdůvodňovali zcela výjimečně. Průběžné hodnocení vědomostí žáků během vyučovacích hodin bylo převážně pozitivní, volba příkladů a otázek měla návaznost na probírané učivo. Pouze ve vyšších ročnících uplatnili učitelé metodu práce s chybou. V krátkých písemných prověrkách nebyla náročnost učiva v některých třídách dostatečně promyšlená vzhledem ke skladbě třídy. Méně bylo při hospitacích pozorováno vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení. Oblast motivace a hodnocení byla hodnocena jako velmi dobrá.

Sledované vyučovací hodiny se vyznačovaly pracovní atmosférou a vysokou efektivností. Chování žáků při vyučování bylo klidné a ukázněné. Většina učitelů vede žáky k hlasitému popisování a zdůvodňování myšlenkových pochodů při řešení úloh, dbá na správnou matematickou terminologii. Formou rozhovoru a vhodně kladenými otázkami jsou průběžně a v dostatečné míře rozvíjeny u žáků jejich komunikační dovednosti. Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá. Úroveň verbálního i neverbálního projevu učitelů je bezchybná.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Přírodopis

Stanovený týdenní počet vyučovacích hodin předmětu přírodopis v 6. - 9. ročníku je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Škola vyučuje ekologický přírodopis, schválenou variantu učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola, dle učebnic s výrazným ekologickým zaměřením. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány do časově tematických plánů, ty respektují členění učiva do jednotlivých ročníků. V době orientační inspekce byla výuka přírodopisu v souladu s učebními osnovami i časově tematickými plány učiva. Kontrola zápisů v třídních knihách prokázala, že škola učební osnovy předmětu plní. Příprava učitelek na výuku byla promyšlená, naplánována do detailů. Zařadily do vyučovacího procesu kvalitní učební činnosti žáků a tím zvýšily jeho efektivnost. Plánování výuky i její příprava byly vynikající.

Výuka předmětu přírodopis probíhá v odborné pracovně s podnětnou výzdobou. Zájem žáků o předmět stimulují i aktuální výstavky tematicky zaměřené a umístěné na chodbě před učebnou přírodopisu. Ta je účelně vybavena školním nábytkem a moderní audiovizuální technikou (video, meotar, kamera propojená s televizní obrazovkou), neformálně v procesu výuky používanou. Učební prostředí je podnětné i estetické. Členění výuky odpovídalo aktuálnímu složení třídních kolektivů i věku žáků. Ti měli k dispozici sešity s výstižnými a stručnými zápisy, platné učebnice a rozmanité učební pomůcky zastoupené v míře, odpovídající požadavkům příslušného učiva. Předmět vyučují dvě učitelky s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Personální a materiální zajištění výuky i psychohygienické podmínky byly vynikající.

V každé hospitované vyučovací hodině byly vzdělávací cíle třídě sděleny a bylo jich

v procesu vyučování dosaženo. Organizace výuky poskytla všem žákům prostor pro aktivní a problémové učení, byly rozvíjeny i techniky podporující zapamatování učiva. V hodinách laboratorních prací si žáci při samostatných činnostech zdokonalili techniku mikroskopování, osvojili si manuální a manipulační dovednosti. Průběh a efektivita zvolených metod byly hodnoceny jako vynikající. Ve vyučovacích hodinách byl vyučovací čas využit maximálně, bylo rozvíjeno logické myšlení žáků, důraz byl kladen na kvalitu a efektivitu vyučování a učení, situační výchovné aspekty pedagožky využily k pozitivnímu formování osobnosti žáků.

Obě zkušené učitelky, každá s vlastním vyučovacím stylem, zařadily do vyučování takové motivační techniky, kterými zvyšovaly zaujetí žáků a vedly je k většímu úsilí. Výuku obtížného učiva dokázala učitelka v 8. ročníku svou profesní dovedností přizpůsobit schopnostem žáků. Každý výkon byl slovně zhodnocen. Průběžné oceňování práce žáků vedlo k jejich aktivitě. Při individuálním zkoušení bylo hodnocení výkonu žáků zdůvodněno. Frekvence známek v žákovských knížkách odpovídá charakteru předmětu. V závěru vyučovacích hodin vždy bylo učitelkami prováděno hodnocení výkonu třídy. Oblast motivace a hodnocení měla vynikající úroveň.

Obě učitelky se vyjadřovaly odborně a jazykově správně. Velmi jednoduché odpovědi žáků na otázky vyučujících nevedly k rozvoji verbálních dovedností. Většina žáků měla pozitivní vztah k výuce. Projevy nekázně nebyly zaznamenány. Oblast interakce a komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky přírodopisu byla na základě výše posouzených jevů hodnocena celkově jako vynikající.

Chemie

Týdenní počet hodin předmětu chemie respektuje časovou dotaci učebního plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Vyučující mají učební osnovy rozpracovány v časově tematických plánech. Ty jsou vypracovány formálně, nemají stanoven rozsah a obsah tematických celků a nemohou sloužit k funkčnímu naplánování výuky. V době orientační inspekce bylo probírané učivo ve shodě s učebními osnovami, které škola plní, i časově tematickým plánem. Příprava vyučujících na výuku byla svědomitá. Projevila se v účelném využití vyučovacího času a v logické stavbě většiny vyučovacích hodin. Plánování výuky ve vztahu k cílovým, obsahovým, metodickým a organizačním aspektům mělo velmi dobrou úroveň.

Personální zajištění výuky je optimální. V předmětu chemie vyučují žáky tři učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá v odborné pracovně. Vhodný žákovský nábytek i stůl učitele umožňují provádět žákovské a demonstrační pokusy a tím rozvíjet nejen pozorovací schopnosti žáků, ale i jejich logické uvažování a žáky pro předmět stimulovat. Součástí této pracovny je i moderní audiovizuální technika, běžně v procesu výuky používaná, nástěnné tabule určené pro chemické vyučování. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, rovněž zvolené tempo výuky většiny sledovaných vyučovacích hodin i jejich členění. Žáci měli k dispozici sešity se strukturovanými zápisy, platné učebnice, pracovali i s jinými učebními texty a učili se vyhledávat požadované informace. V každé vyučovací hodině použily učitelky demonstrační učební pomůcky, pracovaly s audiovizuální technikou a ve třech vyučovacích hodinách zařadily demonstrační pokusy. Materiální podmínky výuky byly vynikající, psychohygienické podmínky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Ve většině vyučovacích hodin byl žákům sdělen v úvodu vzdělávací cíl i plánovaný obsah výuky. Volba metod byla podřízena především obsahu probíraného učiva. Všechny učitelky zařadily v úvodní části krátké písemné opakování učiva řešením tajenky, následovala společná kontrola výsledků a ve třech vyučovacích jednotkách promyšlené orientační

opakování se zdůrazněním souvislostí. Ve výuce převládaly frontální metody a dominoval verbální projev učitelek. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva i věku žáků. Demonstrační pokusy vyvolaly zájem žáků a podpořily jejich aktivní účast na vyučovacím procesu. Na základě vlastního pozorování vyslovovali někteří žáci jednoduché závěry a včleňovali je do vyučovacího postupu, který směřoval ke konkrétnímu poznání. Jedna učitelka uváženě kladla otázky v promyšleném logickém sledu, sledovala správnost odpovědí žáků a vedla je ke správnému uvažování. V jiné vyučovací hodině byli žáci většinou v roli posluchačů a do vyučovacího procesu byli zapojeni až v závěru při prověřování porozumění učivu. Ve vyučovacím procesu učitelky nevyužily životních zkušeností žáků a vyvozené dílčí závěry neaplikovaly do běžného života. Organizace, metody a formy výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách nebyla využita vstupní verbální motivace, zvědavost tříd byla podnětána praktickou činností učitelů a samostatnou činností žáků. Jejich vědomosti byly prověřovány písemně i ústně. Orientační opakování mělo charakter zpětné vazby, mělo návaznost na dříve probírané učivo. Výkon žáků byl hodnocen spravedlivě. Oblast motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Ve všech třídách panovala pracovní atmosféra, vztahy mezi žáky a učitelkami byly založeny na vzájemné důvěře a respektu. V některých vyučovacích hodinách chyběl prostor pro rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností. Učitelky se spokojovaly s jednoduchými odpověďmi žáků. Ti měli většinou k výuce pozitivní vztah. Oblast interakce a komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky chemie je po posouzení výše sledovaných jevů hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Plánování a příprava výuky vychází z podrobně zpracovaných tematických plánů, v době inspekce byla vyučována učební látka v souladu s osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Časová dotace pro jednotlivé sledované předměty je v souladu s učebním plánem. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byly promyšlená, stanovené cíle byly náročné, ale žáky zvládnutelné, všichni učitelé dodržovali princip soustavnosti a návaznosti, využívali mezipředmětových vztahů. Personální a psychohygienické podmínky výuky mají velmi dobrou a vynikající úroveň, materiální podmínky ve výuce sledovaných předmětů byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Organizace výuky byla velmi dobře promyšlená, použité formy a metody vzdělávání odpovídaly věku i znalostem žáků ve třídách. Ve vyučovacích hodinách byly využívány frontální, skupinové i individuální práce, zkoušení a hodnocení žáků bylo spravedlivé, ve většině pedagogů zdůvodněné. Učitelé využívali vstupní i průběžné motivace. Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli i žáky navzájem byla hodnocena jako velmi dobrá.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena souhrnně jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

V dokumentu Hlavní úkoly školního roku 2001/2002 jsou stanoveny priority – kvalitní výuka žáků podle zvolených vzdělávacích programů a pokračování v plnění vytyčených cílů projektu Zdravá škola. Nemalá pozornost je věnována výchově žáků ke smysluplnému využívání volného času se zařazováním pohybových aktivit do každodenního života. Ředitel se rovněž zaměřil na stálé zlepšování pracovních podmínek pro žáky i pedagogy. Vedení

školy s pedagogickým sborem chtějí dosáhnou toho, aby se škola brzy stala sportovním střediskem a společenským centrem pro celé sídliště. S koncepcí školy souhlasí nejen učitelé a vychovatelé, ale i zřizovatel a rodiče žáků.

Konkrétní úkoly týkající se výchovně vzdělávacího procesu, přehled akcí, jejich zabezpečení a vyhodnocení práce z uplynulého období obsahují podrobné týdenní plány. Dílčí plány (rámcový plán kontrolní činnosti, personálního rozvoje pedagogických pracovníků, uvádějících učitelů, plány metodických orgánů i obou výchovných poradců a další) se vzájemně prolínají, většinou na sebe navazují. Ve škole je příkladná práce metodických orgánů, s nimiž ředitel velmi úzce spolupracuje, při plánování vychází z jejich analýz, návrhů a připomínek. Pozitivním prvkem je průběžné vyhodnocování zadaných úkolů. K plánům má přístup každý učitel i vychovatel.

Ve všech třídách jsou žáci vyučováni podle schválených vzdělávacích programů, vždy v jedné třídě 6. – 9. ročníku je realizován učební plán s rozšířenou výukou tělesné výchovy čj. 29 738-22-50. V tomto školním roce jsou poprvé nabízeny volitelné předměty (patnáct) žákům až od osmého ročníku. Ve vztahu k výběru sledovaných předmětů je pro žáky 8. a 9. ročníku zřízen volitelný předmět konverzace v jazyce anglickém a pro žáky 9. ročníku konverzace v jazyce anglickém také v rámci nepovinných předmětů. Celkový počet nepovinných předmětů (sedm) vychází především z personálního obsazení pedagogického sboru, přihlédnuto však bylo i k zájmům žáků. Pozitivní skutečností je, že ve škole pracuje devatenáct zájmových kroužků, z nichž vzhledem k dobrým podmínkám k výuce tělesné výchovy převládají sportovní.

Pro žáky se specifickými výukovými potřebami byly vypracovány individuální vzdělávací plány. Žáci s diagnostikovanou dyslexií navštěvují dvakrát týdně kroužek (jsou celkem tři), děti s vývojovou poruchou řeči se každý týden setkávají v logopedickém kroužku.

Způsob a systém plánování je ve vztahu ke sledovaným předmětům hodnocen jako vynikající.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy vychází ze schématu organizačního uspořádání školy, plánu organizace školního roku 2001/2002, konkrétních týdenních plánů, vnitřního řádu pro vyučující a z písemně zpracovaných povinností třídních i ostatních učitelů.

Základní organizační struktura je tvořena ředitelem školy, který řídí výchovně vzdělávací činnost, dvěma zástupci ředitele, kteří vedle vyučovací povinnosti organizují výchovně-vzdělávací proces na prvním a druhém stupni. Statutární zástupce ředitele zabezpečuje spolu s vyučovací povinností technicko ekonomickou oblast řízení. Kompetence určených pracovníků jsou konkrétně stanoveny a vymezeny písemně. Na pravidelných poradách vedení školy jsou projednávány záležitosti týkající se provozu školy i aktuální informace k problematice výchovy a vzdělání. Při svém rozhodování ředitel přihlíží k názorům, podnětům a připomínkám pedagogické rady, termíny porad a hlavní úkoly pedagogického sboru jsou písemně stanoveny. Ve škole pracují velmi dobře metodické orgány, a to metodické sdružení pro učitele prvního stupně a předmětové komise na druhém stupni, jež vyvíjejí činnost vytyčenou celoročními plány a konkretizovanou v týdenních plánech. V průběhu školního roku přenos aktuálních informací zajišťují směrem k vedení školy pověření tzv. ročníkoví učitelé.

Informační systém je účinně zajišťován, učitelé se dozvídají veškeré potřebné informace z nástěnky umístěné ve sborovně školy a elektronickou poštou. Každý učitel má přístup k internetu. Informace žákům jsou poskytovány prostřednictvím třídních učitelů, školním rozhlasem při pravidelném ranním hlášení a v písemné podobě na nástěnkách. Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni částečně prostřednictvím žákovských knížek, v nichž

jsou známky ze sledovaných předmětů ve většině důsledně zapisovány. Podrobnější informace získávají rodiče na pravidelných třídních schůzkách.

Dokumentace školy je vedena v souladu s platnou právní normou. Zpracována je pečlivě a přehledně na platných tiskopisech.

Organizace vyučování respektuje ustanovení vyhlášky o základních školách. V rozvrhu hodin jsou vyučovací předměty, které byly předmětem sledování zařazeny v některých případech méně rovnoměrně (cizí jazyk), základní didaktické a psychohygienické požadavky jsou ve většině dodrženy. Organizační struktura je funkční a umožňuje řediteli školy účinné řízení.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byla ve vztahu ke sledovaným předmětům hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Jako účelné nástroje operativního řízení využívá ředitel školy zejména své 3 zástupce (pro I. a II. stupeň a pro ekonomiku). Dostatečný čas věnuje ředitel bezprostřední spolupráci s tímto středním managementem školy, další pak věnuje přímému řízení školy v úzkém kontaktu se zaměstnanci školy a žáky. Tento operativní systém řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností a jako celek je funkční, pružný a účinný. Vedení školy plánovaně i průběžně vytváří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, v poslední době zejména v oblasti výpočetní techniky a projektu Zdravá škola. Vzhledem k využívání lidského potenciálu jsou v oblasti odbornosti výuky ve škole stále ještě rezervy ve výuce cizích jazyků na I. stupni a rodinné výchovy. Pomoc dvěma začínajícím učitelům je zajištěna vytvořeným funkčním, adaptabilním a variabilním systémem „uvádějících učitelů“. Škola má vytvořen promyšlený systém morálního, ale zejména hmotného stimuluování pracovníků, kritéria pravidelného (2x ročně) hodnocení jsou pracovníkům známa. Jako méně propracovaný se jeví systém pravidelného sebehodnocení školy.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou ve vztahu ke sledovaným předmětům na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém celé školy je řízen celoročním plánem kontrolní činnosti. Zahrnuje oblast výchovně vzdělávací, ekonomickou a správní, oblast bezpečnosti práce a požární ochrany. Plán je variabilní a průběžně vyhodnocovaný. Zápisy výsledků pravidelných kontrol byly předloženy. Zjištěné nedostatky na jednotlivých úsecích jsou analyzovány a vedení školy provádí účinné kroky k nápravě.

Zavedený systém kontroly provozu školy, dokumentace třídních učitelů i učitelů jednotlivých vyučovacích předmětů, jednání metodických orgánů, je promyšlený a funkční. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je rozdělena mezi členy vedení školy. Hospitační činnosti je pravidelná a soustavná. Pro vlastní vyučovací proces je přínosná zpětná vazba z prováděné hospitační činnosti, zejména ze závěrů a doporučení, která jsou pedagogům sdělována. Ředitel kromě vlastní hospitační činnosti provádí i kontrolní prověrky a testy z profilových předmětů. Poskytuje informace tak, aby je učitelé reflektovali a zlepšili proces sebevzdělávání a vyučování a nestagnovali ve své práci.

Všichni pracovníci školy jsou motivováni na všech úsecích školské práce, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovy a vzdělání. Realizovaný kontrolní systém je neformální a plně funkční, hodnocen ČŠI ve vztahu ke sledovaným předmětům jako vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Rozsah i účelnost plánování jsou vynikající, postihují celou oblast činnosti školy. Stanovení konkrétních cílů vychází z analýzy minulého školního roku a konkrétních podmínek, ve kterých škola pracuje. Je využíváno námětů a připomínek učitelů i rodičů žáků. Organizační struktura umožňuje všem pracovníkům úspěšné uplatnění včetně odpovědnosti za svěřené úseky činnosti. Jasně jsou stanoveny kompetence, trvale jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy všech pracovníků. Vnitřní i vnější tok informací je plynulý a ucelený. Učitelům, žákům i rodičům jsou informace podávány včas, pravidelně a v potřebném rozsahu. Motivace pracovníků i jejich vedení je efektivní, pedagogický sbor je kvalifikovaný, stabilizovaný. Velmi kvalitně je propracován a funguje kontrolní systém.

Podmínky vzdělávání jsou ve vztahu ke sledovaným předmětům hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Zřizovací listinu vydal zřizovatel - statutární Město Zlín pro Základní školu Zlín, Okružní 4685, dne 30. srpna 2001. Škola je příspěvkovou organizací. Hlavním předmětem činnosti je zabezpečení základního vzdělání a výchovy. Rozhodnutí o zařazení do sítě, kterým se mění od 1. září 1999 předchozí zařazení školy, vydal Školský úřad Zlín dne 30. září 1999.

Škola má vypracován organizační řád, členěný na jednotlivé části a s požadovanými údaji. Je platný od 1. září 2000.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Při sledování dodržování kapacity školy byla kapacita 1 200 žáků, uvedená v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, porovnávána s údaji o počtu žáků, uvedenými v třídních výkazech a v zahajovacím výkazu školy podle stavu k 30. září 2000. Kontrolním ověřením těchto údajů bylo zjištěno, že ve školním roce 2000/2001 měla škola k datu 30. září celkem 1 003 žáků. Výsledek je shodný s údajem ve statistickém výkazu se závěrem, že kapacita školy není překračována.

V počtu pracovníků bylo dosaženo v průběhu roku 2000 čerpání do stanoveného limitu pedagogů a ostatních zaměstnanců.

Čerpání mzdových prostředků za rok 2000 bylo odsouhlaseno s výkazem o pracovnících a mzdových prostředcích (P 1- 04) a dále s mzdovými listy a s rekapitulací mezd.

Škola za rok 2000 čerpala limit mzdových prostředků na 100 %. Čerpání bylo v jednotlivých měsících pravidelné. U limitované položky ostatních plateb za provedené práce bylo za rok 2000 konstatováno čerpání na 100 %. Jedná se převážně o platby, spojené s provozem školy a některé platby za krátkodobé činnosti a práce.

Z uvedeného vyplývá, že uložené závazné ukazatele škola za rok 2000 splnila. U žádného ze závazných ukazatelů není konstatováno překročení limitů.

Ředitel školy byl jmenován do funkce ředitelem Školského úřadu Zlín s platností od 1. července 1992. Potvrzen ve funkci ředitele byl na základě hodnocení za období šesti let dne 22. června 1998.

Kontrolou dokladů o zápočtu praxe bylo zjištěno, že pedagogové mají v osobních spisech

založena potvrzení dřívějších zaměstnavatelů, uvedeny doby péče o děti a přehledy praxe.

Při kontrole mzdového zařazení bylo ověřeno, že pedagogové školy, správní zaměstnanci a pracovníce školní jídelny jsou zařazeni do příslušné platové třídy v souladu s přílohou nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací.

Kontrolou výše přiznaných nárokových složek platu bylo zjištěno, že příplatky za vedení jsou vypláceny pracovníkům, kteří řídí určený úsek. Jejich výše je stanovena v souladu s přílohou nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací.

Příplatek za třídnictví je stanoven v souladu s vnitřním platovým předpisem, tak, že je složen z několika částí podle plnění stanovených kritérií. Bylo ověřeno, že princip čerpání nenárokových složek platu byl dodržen.

Platové výměry jsou vystavovány včas, nebyly zjištěny případy zpoždění ani v průběhu prázdnin.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V kontrolovaném období byly mzdové prostředky využity hospodárně na krytí výdajů spojených s výchovou a vzděláváním.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále BOZP) a požární ochrany (dále PO) ve vztahu k bezpečnosti žáků

V rámci kontroly oblasti BOZP byla provedena fyzická kontrola objektu školy, včetně dvou tělocvičen s nářadovny a přilehlých školních hřišť. Rozsáhlost objektu (škola je tvořena devíti třípodlažními pavilony, které na sebe navazují) klade na ředitele školy velké nároky právě v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Přesto četnost úrazovosti (počet úrazů na počet žáků), jež vyplývá z rozborů školních úrazů za poslední 2 roky, je uspokojivá. Zásluhu na tomto dobrém výsledku má také bezpečnostní technik (učitel tělesné výchovy), kterého ředitel školy pověřil úkoly v BOZP a PO. Rovněž zaškolení a pověření učitele fyziky revizemi elektrického přenosného nářadí a spotřebičů a jeho vybavení zkoušecím zařízením odpovídající úrovně, přispívá ke zvýšení úrovně v této oblasti.

Z hlediska pracovních podmínek je ve škole optimální prostředí. Celý objekt školy má přirozené větrání. Osvětlení v suterénech a na chodbách a schodišti v pavilonu pro 1. - 5. ročník je sdružené. Pedagogický dozor v době přestávek kontroluje a zajišťuje pro žáky nižšího stupně dostatečně osvětlené schodiště a tím je snižováno riziko úrazu. Byla zkontrolována povinná dokumentace BOZP. V dokumentaci školení zaměstnanců byly zjištěny drobné nedostatky administrativního charakteru, které byly bezpečnostním technikem operativně během inspekce odstraněny. V průběhu kontroly bylo aktualizováno posouzení rizik ve vztahu k žákům. Jednalo se hlavně o přilehlá školní hřiště, která jsou užívána i veřejností (riziko rozbitých předmětů a použitých injekčních stříkaček). Bezpečnostní technik i ředitel školy byli poučeni o bezpečnostních zásadách k přenosným brankám, které se nacházely na hřišti.

Dokumentace PO obsahuje posouzení požárního nebezpečí a další dokumentaci, jako evakuační plány včetně grafického znázornění a požárně poplachové směrnice. Požární kniha je řádně vedena i se záznamy o nácviu požárního poplachu. Ve škole je zřízena ohlašovna

požáru.

Kontrolovaná dokumentace BOZP a PO je vedena v souladu se zákonnými předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu do sítě škol. č.j. 1020-53/99, kterým se mění od 1. září 1999 zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Koncepce rozvoje školy na období 2000/2005
- Hlavní úkoly školního roku 2001/2002
- Rozvrh hodin platný pro školní rok 2001/2002
- Organizační řád, platný od 1. září 2000
- Vnitřní řád školy platný od 1. září 2000
- Třídní knihy platné ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002
- Třídní výkazy, katalogové listy žáků pro školní rok 2001/2002
- Dokumentace pro volitelné předměty a nepovinné předměty vedené ve školním roce 2001/2002
- Zápisy z jednání pedagogické rady
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Program podpory zdraví v Základní škole Zlín, Okružní 4685
- Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2001/2002
- Plán práce pro jednotlivé týdny školního roku 2000/2001
- Přehled kontrolních a laboratorních prací za školní rok 200/2001 a 2001/2002
- Kontrolní práce a testy prováděné ředitelem školy ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002 z jazyka českého, matematiky, vlastivědy a přírodovědy
- Plán kontrolní činnosti a hospitační činnosti na školní rok 2001/2002
- Záznamy z hospitační činnosti ředitele školy a obou zástupců za školní rok 2001/2002
- Časově tematické plány sledovaných předmětů na druhém stupni platné ve školním roce 2001/2002
- Tematické plány učiva ve sledovaných předmětech druhého stupně platné pro školní rok 2001/2002
- Plány práce a záznamy o činnosti metodických orgánů sledovaných předmětů za školní rok 2001/2002
- Žákovské knížky a sešity žáků za školní rok 2001/2002
- Čtvrtletní písemné práce z českého jazyka a matematiky zadané žákům ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002
- Žákovský časopis ZIP
- Dokumentace zdravotně postižených žáků platná pro školní rok 2001/2002
- Pracovní náplň a kompetence zástupců ředitele zpracované pro školní rok 2001/2002
- Pracovní náplň a plán práce uvádějících učitelů pro školní rok 2001/2002
- Kritéria hodnocení zaměstnanců školy pro školní rok 2001/2002

- Evidence a registrace školní úrazovosti v letech 1997 až 2002
- Záznam o školním úrazu z 8. března 2001
- Osvědčení o školení vedoucích zaměstnanců z 12. listopadu 1999
- Dokumentace školení PO zaměstnanců z 31. srpna 2001
- Dokumentace školení BOZP zaměstnanců ze 4. září 2000
- Zápis o školení učitelů a vychovatelek k metodickému pokynu o bezpečnosti žáků ze 4. a 7. února 2002
- Zápis o školení první pomoci zaměstnanců z listopadu 2001
- Zápis o zaškolení k používání chemických látek z ledna 2002
- Posouzení rizik ve vztahu k žákům aktualizováno 8. února 2002
- Zápis o provedení prověrky BOZP včetně plánu ozdravných opatření z 15. ledna 2001
- Zápis o revizi tělovýchovného náradí z 12. dubna 2001
- Pověření k provádění revizí přenosného náradí a spotřebičů z 16. listopadu 2000
- Záznam o výsledku revize šicího stroje ze 14. prosince 2001
- Zpráva o revizi elektroinstalace z 26. února 1999
- Posouzení požárního nebezpečí z října 2000
- Požární evakuační plán včetně grafické části ze 4. ledna 2001
- Záznam o revizi přenosných hasicích přístrojů ze 14. března 2001
- Jmenovací dekret ředitele školy č.j. 118/1-92 ze dne 24. června 1992
- Potvrzení ve funkci ředitele č.j. SŘ 751/98 ze dne 22. června 1998
- Výkaz o škole podle stavu k 30.září 2000 - ŠKOL (MŠMT) P 1- 04
- Osobní spisy pedagogů s doklady o kvalifikaci, předchozí praxi a s platovými výměry
- Výroční zpráva o hospodaření školy - rozbor hospodaření za rok 2000
- Mzdová rekapitulace za období 1. až 12. měsíce roku 2000
- Vnitřní platový předpis platný před 1.lednem 2002
- Podklady pro osobní hodnocení pro rok 2000
- Úprava závazných ukazatelů rozpočtu na rok 2000
- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. až 4. čtvrtletí 2000 -Škol (MŠMT) P 1-04

ZÁVĚR

Ve sledované oblasti naplňuje základní škola cíle a požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Průběh a výsledky vzdělávání byly ve vybraných předmětech hodnoceny celkově jako velmi dobré. Ve většině sledovaných předmětů se kladně projevilo výchovné působení

školy při utváření postojů žáků k vzdělávání. Výrazným pozitivem je široká nabídka mimoškolních aktivit.

Moderní způsob řízení školy vytváří ve vztahu ke sledovaným předmětům vynikající podmínky pro kvalitní výuku žáků i úspěšnou práci pracovníků školy, kteří prosazují a uplatňují nové trendy výuky. Zároveň vytváří dostatečný prostor pro vzájemnou spolupráci školy a jejích ostatních partnerů.

Bez negativních zjištění proběhla kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vztahu k bezpečnosti žáků.

Ve sledovaném období využila škola finanční prostředky efektivně na krytí výdajů spojených s výchovou a vzděláváním.

V dílčí sledované oblasti byla potvrzena kvalitní práce školy, konstatována v závěrech komplexní inspekce provedené ve škole v roce 1998. Efektivní hospodaření školy a získávání dalších finančních prostředků nad přidělený rozpočet umožňuje řediteli školy modernizovat vybavení školy a naplňovat záměry realizovaných vzdělávacích programů i projektu Zdravá škola.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Štěp. Mikulenková v. r.
Členové týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Miloslav Brůzl v. r.
	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v. r.
	Mgr. Věra Mrázová	Věra Mrázová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Dušan Fabík Helena Hlůšková	

Ve Vsetíně dne 26. února 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Mand'ák Lubomír

L. Mand'ák v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
--------------	--

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Zlínského kraje –odbor školství, tř. T. Bati , 760 01 Zlín	2002-03-18	82/02
Zřizovatel: Město Zlín, nám Míru 12, 761 40 Zlín	2002-03-18	83/02
Rada školy:	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----		Připomínky nebyly podány.